

Identificarea tipului de variabilă & Funcții definite de utilizator & Funcții predefinite Excel (parametrii de centralitate)

TIMP DE LUCRU: 2 ORE

Obiective:

- Identificarea tipului de variabile.
- Funcții definite de utilizator prin utilizarea referințelor relative și absolute de celule (indicele de masă corporală - IMC, tensiunea arterială medie - TM).
- Funcții predefinite Excel: funcția **IF**, **COUNTIF**, **AVERAGE**, **MEDIAN**, **MODE**, **MIN**, **MAX**.

Problema

Un medic de familie care are înscrși pe liste un număr de 2542 pacienți a realizat un studiu pentru a identifica riscul cardiac. Datorită resurselor limitate s-a recurs la alegerea aleatoare a unui eșantion de 62 pacienți. A fost inclus în eșantion prin eșantionare sistematică tot al 41-lea pacient care avea vârstă cuprinsă între 20 și 90 ani și a semnat acordul de participare la studiu. Următoarele date au fost culese de la fiecare pacient: sex, profilul dislipidemic (da/nu, din fișa pacientului), consumul afirmativ de alcool (da/nu), fumat (da/nu, afirmativ), vârsta (ani, fișa pacientului). Următoarele măsurători au fost realizate pentru fiecare pacient: greutate (kg), înălțime (cm), TAS (tensiunea arterială sistolică, mmHg), TAD (tensiunea arterială diastolică, mmHg). Următoarele determinări biochimice au fost realizate în urma recoltării unei probe de sânge: glicemie (mg/dl), colesterol (mg/dl), trigliceride (mg/dl) și HDL colesterol (mg/dl). Datele au fost colectate și introduse în fișierul **RiscCardiac.xls**.

Cerințe:

1. Identificați tipul de variabile din fișierul **RiscCardiac.xls**.
  - a. Creați un document Microsoft Word; salvați documentul în partiția dvs. de pe server cu denumirea VariabileRiscCardiac.doc.
  - b. În documentul creat realizați un tabel după modelul de mai jos:
  - c. Completați tabelul cu datele cerute:

Denumirea variabilei	Unitatea de măsură	Valori normale	Tipul variabilei	Scala de măsură
Sex				
Dislipidemie				
Alcool				
Fumat				
Vârsta	ani			
Greutate	kg			
Înălțime	cm			
TAS	mmHg	< 140		
TAD	mmHg	< 90		
Glicemie	mg/dl	< 110		
Colesterol	mg/dl	< 160		
Trigliceride	mg/dl	<150		
HDL colesterol	mg/dl	> 35		

*Tipul variabilei (valori posibile): calitativă sau cantitativă (discretă sau continuă).

**Scala de măsură (valori posibile): ordinală, nominală, interval, rație.

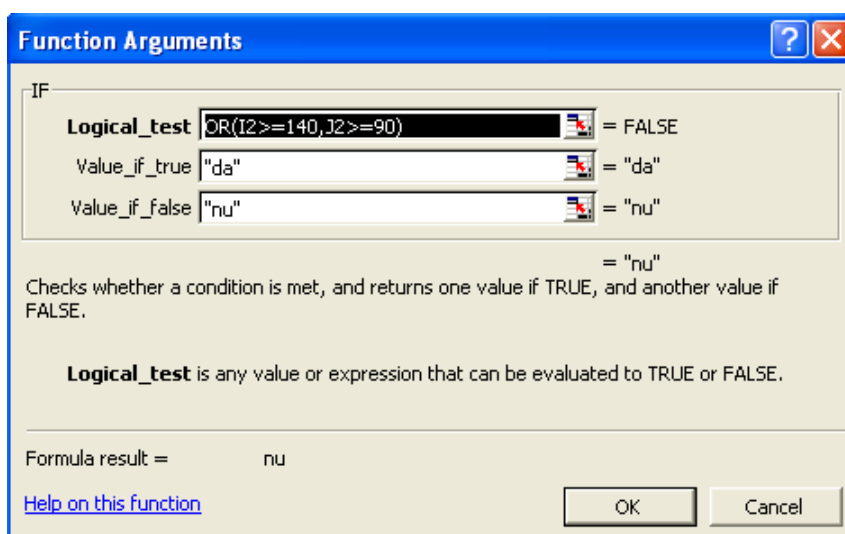
- d. Salvați fișierul și închideți aplicația Microsoft Word.

2. Utilizând referințe relative de celule calculați **pentru fiecare pacient**:

- a. Indicele de masă corporală (IMC):
  - i. Formula de calcul al indicelui de masă corporală este: $IMC = \text{greutate (kg)} / \text{înălțime (m}^2\text{)}$
  - ii. Pentru instrucțiuni vezi LP 7, Tema 2.
  - iii. Plasați coloana cu indicele de masă corporală la dreapta coloanei înălțime (coloana H, formatarea coloanei: număr fără zecimale).
- b. Tensiunea arterială medie (TAM):
  - i. Formula de calcul pentru TAM este: $TAM = TAD + 1/3(TAS - TAD)$.
  - ii. Pentru instrucțiuni vezi LP 7, Tema 2.
  - iii. Plasați coloana TAM la dreapta coloanei TA (coloana K, formatarea coloanei: număr fără zecimale).

3. Utilizând funcția IF afișați pentru fiecare pacient:

- a. Dacă are sau nu hipertensiune arterială:
  - i. Creați la dreapta coloanei TAM o nouă coloană **HT** (coloana L).
  - ii. [Insert – Function – Or select a category: ALL - IF]
  - iii. O persoană este hipertensivă dacă are $TAS > 140$ mmHg **sau (OR)** $TAD > 90$ mmHg.
  - iv. Pentru problema dată fereastra funcției IF trebuie completată ca și în exemplul de mai jos:

- v. Utilizați opțiunea [Edit – Fill - Down] pentru a copia funcția pentru toți pacienții din baza de date.
- vi. **Datele variabilei HTA sunt calitative (nominale, dicotomiale: da/nu).**
- b. Dacă are sau nu diabet:
  - i. Creați la dreapta coloanei **glicemie** o nouă coloană denumită **diabet** (coloana N).
  - ii. O persoană are diabet dacă valoarea glicemiei este mai mare sau egală cu 110 mg/dl.
  - iii. Pașii de implementare a funcției **IF** sunt descriși anterior.
  - iv. **Variabila diabet va conține date de tip calitativ nominale dicotomiale (da/nu).**
- c. Dacă este subponderal, normal, supraponderal, obez în funcție de valoarea calculată a indicelui de masă corporală:
  - i. Creați la dreapta coloanei HDL colesterol o nouă coloană **clasa IMC** (coloana R).

- ii. Utilizați următoarele definiții:
1. $IMC < 18,5$: subponderal
  2. $18,5 \leq IMC < 25$: normal
  3. $25 \leq IMC < 30$: supraponderal
  4. $IMC \geq 30$: obezitate
- iii. Scrieți următoarea formulă în bara de formule:

```
=IF(H2<18.5,"subponderal",IF(AND(H2>=18.5,H2<25),"normal",IF(AND(H2>=25,H2<30),"supraponderal","obez")))
```

- iv. Utilizați opțiunea [Edit – Fill - Down] pentru a copia formula pentru fiecare pacient în parte.
- d. Dacă are sau nu risc cardiac (riscul unui pacient de a avea un eveniment coronarian; exemplu: infarct miocardic, accident vascular cerebral):
- i. Creați la dreapta coloanei **clasa IMC** o nouă coloană **risc cardiac** (coloana S).
  - ii. Riscul cardiac este definit astfel: vârsta > 35 ani **și** $IMC \geq 25$ **și** fumat = da **și** hipertensiune arterială **și** colesterol < 160 mg/dl **și** HDL colesterol < 35 mg/dl **și** TG < 150 mg/dl. În Microsoft Excel operatorul **și** devine **AND**.
  - iii. Funcția corespunzătoare obținerii riscului cardiac este:

```
=IF(AND(E2>35,H2>=25,D2="da",L2="HTA",O2>160,P2>150,Q2>35),"da","nu")
```

- iv. Datele corespunzătoare variabilei risc cardiac sunt de tip calitativ (scala nominală, dicotomiale: da/nu).

4. Folosiți funcțiile predefinite pentru a calcula diferiți parametri pentru variabilele din baza de date:
- a. Creați o nouă foaie de calcul denumită **predefinite**.
  - b. Copiați tabelul din foaia de calcul **date** în foaia de calcul **predefinite**. La copiere folosiți opțiunea *Paste special – Value and number format* din meniul *Edit*.
  - c. În foaia de calcul predefinite, la dreapta tabelului cui date creați o structură tabelară după modelul din imagine:

V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AJ	AK	AL	AM
	dislipidemie	alcool	fumat	varsta	greutate (kg)	inaltime (cm)	IMC	TAS	TAD	TAM	HT	glicemie	diabet	colesterol	trigliceride	HDL colesterol	risc cardiac
COUNTIF=DA																	
COUNTIF=NU																	
Media aritmetica																	
Mediana																	
Modulul																	
Minimum																	
Maximum																	

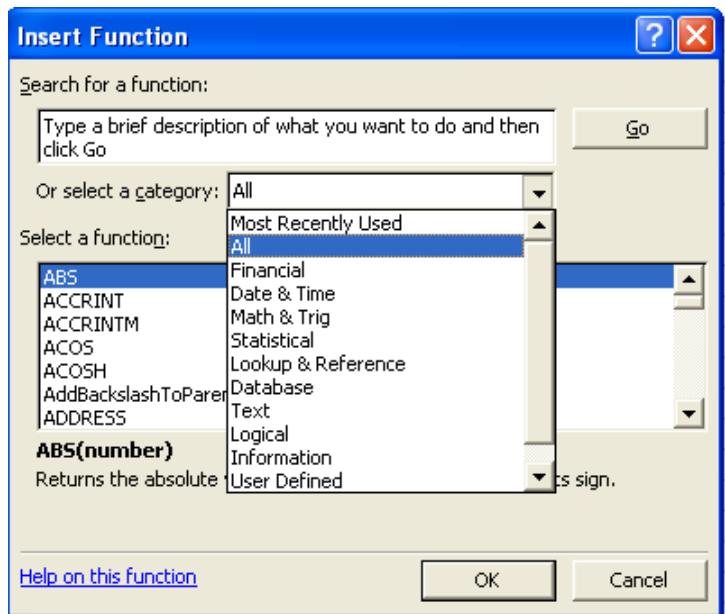
- d. Utilizați funcțiile predefinite pentru a calcula pentru fiecare din variabilele date parametri care se pretează în conformitate cu tipul variabilei:

Denumire	Explicație
COUNTIF	Numără celulele care îndeplinesc criteriul specificat (ex: =COUNTIF(B2:B63,"da") va returna numărul de pacienți cu dislipidemie)
AVERAGE	Calculează media aritmetică
MEDIAN	Calculează mediana
MODE	Calculează modulul
MIN	Returnează valoarea minimă
MAX	Returnează valoarea maximă

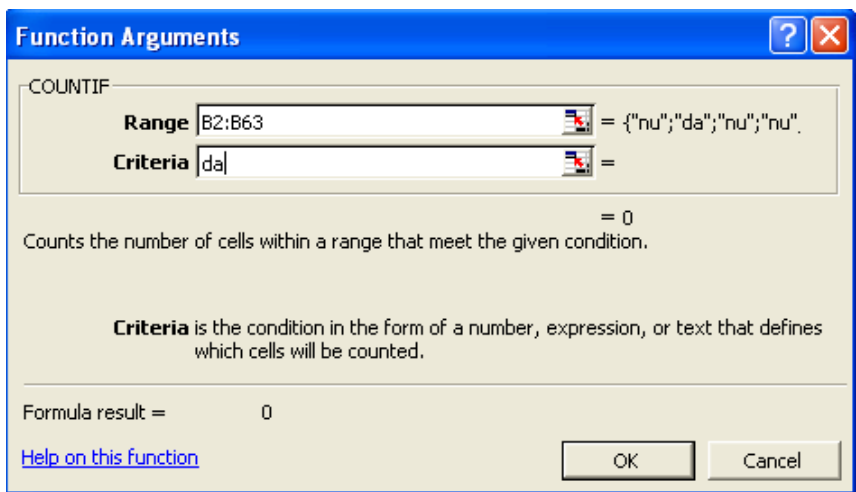
- e. Calculați parametri corespunzători acolo unde celulele sunt colorate:

	dislipidemie	alcool	fumat	varsta	greutate (kg)	inaltime (cm)	IMC	TAS	TAD	TAM	HT	glicemie	diabet	colesterol	trigliceride	HDL colesterol	risc cardiac
COUNTIF=DA																	
COUNTIF=NU																	
Media aritmetica																	
Mediana																	
Modulul																	
Minimum																	
Maximum																	

- i. Pentru a identifica o funcție predefinită ne plasăm cu mouse-ul în celula unde dorim rezultatul și [Insert - Function]. Accesul la toate funcțiile predefinite Excel este dat de opțiunea ALL:

- ii. Pentru a obține rezultatul trebuie să selectăm coloana unde avem datele corespunzătoare variabilei dorite. De exemplu, pentru a număra câte persoane avem cu dislipidemie, fereastra funcției countif va arăta astfel:

- iii. Utilizați opțiunile [Edit – Fill - Down] și [Edit – Fill - Right] pentru a copia formula la rânduri adiacente (Down) sau coloane adiacente (Right).